

Injustiția din regiunea transnistreană, în atenția CtEDO

Cum e să fii sechestrat și deținut în așa-numitul izolator temporar din subsolul miliției din Tiraspol, în condiții periculoase pentru viață și sănătate. Cum este să știi că nu există nicio șansă să scapi de o sentință dacă nu ești în stare să îți asiguri singur trecerea în fața așa numiților judecători sau lideri ai regiunii transnistrene. Cum e să știi că nimeni din țară nu ar putea să se implice în problema ta, deoarece problema justiției în regiunea transnistreană mai este tratată ca o problemă politică cu rază lungă de acțiune.

Cam acestea sunt frustrările cu care se confruntă cei care sunt tocați de așa numitul sistem de justiție din regiunea transnistreană. La 11 octombrie 2018 CtEDO a comunicat o cauză care relevă aceste probleme sistemice din regiunea transnistreană. CtEDO a comunicat Guvernelor Republicii Moldova și Federației Ruse cauza unui fost funcționar din cadrul administrației orașenești din nordul regiunii transnistrene, cerând explicații pe marginea violării prevăzute de art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, privind detenția sa în condiții inumane și lipsa asistenței medicale, art. 5 în legătură cu detenția sa ilegală în regiunea transnistreană a Republicii Moldova, art. 13 privind lipsa unui remediu efectiv la nivel național în legătură cu violările art. 3, 5 al CEDO.

Potrivit faptelor din anul 2015, P.M. a fost vizat de o plângere de comitere a unei sustrageri pe care pretinde că nu a făcut-o. Deși inițierea „urmării penale” este refuzată în repetate rânduri, deoarece nu există componentă de infracțiune, în februarie 2017 „comitetul de anchetă” a dispus începerea urmării penale pe aceeași faptă pentru care anterior

a primit refuz. Ulterior acțiunile lui P.M. au fost recalificate din „abuz în serviciu” în „delapidarea averii”, iar în martie 2017 bărbatul a fost plasat în „arest” și ținut în detenție până pe 2 iunie 2017.

Este un caz tipic al așa numitelor organe de forță care prin acțiunile lor fac așa numita justiție în regiunea transnistreană, ce e drept cu un iz tendențios și vădit direcționat împotriva celor care nu sunt de-ai casei sau care nu își pot procura imunitatea.

De cele mai multe ori cetățenii Republicii Moldova acceptă această realitate și nu încearcă să se apere în fața acestor ilegalități. În opinia juriștilor „Promo LEX”, aceste situații sunt zilnice, însă numărul celor care încearcă să spună ceva este din ce în ce mai mic. În calitatea lor de avocați, ei recomandă că orice ilegalitate trebuie reclamată și raportată instanțelor constituționale, în primul rând.

În opinia avocaților „Promo LEX”, chiar dacă este anevoioasă procedura de apărare a drepturilor încălcate de către așa numita administrație, victimele trebuie să persevereze. Avocații au menționat că începând cu anul 2015 au fost emise mai multe hotărâri reprezentative cum ar fi cauzele Mozer, Eriomenco, Vardanean, Apcov, Draci etc.

CEDO a constatat în mod sistemic că instanțele din regiunea transnistreană, care au decis arestarea reclamanților, aparțin unui sistem care nu respectă prevederile legale. „Promo-LEX” precizează că nu a existat nici un motiv pentru a considera că a existat un sistem de tradiții judiciare compatibile cu Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, similar celui existent în Republica Moldova. CEDO a constatat că circumstanțele în care reclamanții au fost arestați și modul cum s-a dispus și prelungit arestarea au confirmat concluziile privind incompatibilitatea instanțelor din regiunea transnistreană, în special dispunerea arestării reclamantului pentru o perioadă nedeterminată de timp și examinarea în

absența reclamantului a recursului în privința prelungirii detenției.

Ion Manole, director executiv „Promo-LEX”, consideră că această situație trebuie analizată mai profund și în cadrul dialogului între părțile implicate în soluționarea conflictului transnistrean, deoarece face parte din chestiunea principală de aplicare a legii penale în spațiu secesionist. În opinia sa, CtEDO, în calitate de organ de jurisdicție regională, nu ar trebui să se implice în clarificarea chestiunilor ce țin de implementarea unor soluții pentru o justiție tranzitorie, ci această sarcină trebuie să le revină autorităților.

Pentru mai multe detalii, contactați: Natalia Munteanu, Ofițer de Comunicare la „PromoLEX”; Mobil: 069437040; e-mail: natalia.munteanu@promolex.md